

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

06.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 трав. Польсько-український конгрес істориків розпочався в Баранові-Сандомирському. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 трав. Українсько-польський історичний конгрес є практичною відповіддю на російську пропаганду – посол Боднар. – Інф.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Штат Секретаріату мовного омбудсмена буде розширено з 2027р – Мінкультури. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Мовний омбудсмен: Попри позитивні зрушення, ми все ще перебуваємо в полоні інерції. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. 2888 звернень за рік: мовна омбудсменка розповіла, на що більше скаржаться українці. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Мовний омбудсмен: в столичному театрі «Темний софіт» досі є вистави російською мовою. – Інф.](#)

Театр

[Україна молода. – 2026. – 6 трав. Кохання на межі різних світів. Виставу-фентезі «Озерний вітер» за твором Юрка Покальчука покажуть у кількох містах. – Григоренко В.](#)

[Україна молода. – 2026. – 6 трав. І трохи Малевича. Травневі покази Національного театру опери і балету імені Тараса Шевченка. – Кохан Л.](#)

[Україна молода. – 2026. – 6 трав. Все буде добре. У Варшаві показали двомовну виставу про українок, які через війну змушені були залишити дім. – Олійник В.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. «Український оркестр свободи» здійснить європейське та американське турне. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Брюсселі пройшов вечір бандурної музики. – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 5 трав. Отоу, Онука та Ууко: фестиваль «Файне](#)

[місто» оголосив лайнап трьох головних сцен. – Джанов Д.](#)

Візуальні мистецтва

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. На Венеційській бієнале представили «Невидимий павільйон» про вбитих українських митців. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Тернополі визначили переможців премії імені Івана Марчука. – Інф.](#)

Креативні індустрії

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 трав. У Києві до Дня вишиванки презентують колекцію з архівних орнаментів. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Культовий фільм «Монті Пайтон і Священний Грааль» вперше вийде з українським дубляжем. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Український фільм «Пересікаючи Оке» представлять на Каннському кіноринку. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Фільм «Мавка. Справжній міф» покажуть у Польщі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Києві покажуть унікальні картини режисера Юрія Іллєнка. – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. В Україні фіксують стагнацію книжкового ринку. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Кількість назв на книжковому ринку зростає, а наклад зменшується – дослідження УІК. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. У книжковій галузі обговорюють необхідність централізованої закупівлі книг для військових. – Інф.](#)

Музейна справа

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. У МЗС України відкрився виставковий проєкт «Повернення пам'яті Херсона». – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2026. – 6 трав. На Чернігівщині державі повернули ділянку з пам'яткою археології. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Заповідник «Густань» на Львівщині можуть внести до списку ЮНЕСКО. – Інф.](#)

Авторське право

[Україна молода. – 2026. – 6 трав. Оборудка проти Генія, або Затьмарений ювілей. Іван Марчук майже рік вимушений відстоювати в суді авторські права](#)

на власні картини. – Мичко С.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Чорногорії відбувся п'ятий фестиваль «Українада». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 6 трав. У США відзначили 12-річчя діяльності United Help Ukraine. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. На Філіппінах з'явилася «Українська книжкова полицка». – Інф.

Український тиждень. – 2026. – 5 трав. Пулітцер-2026: найкращі в журналістиці та мистецтві. – Нестелєєв М.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 5 трав. Оголосили лауреатів Пулітцерівської премії 2026 року: хто отримав нагороди. – Наріжна В.; NV. – 2026. – 5 трав. Оголошено лауреатів Пулітцерівської премії 2026: роман про Першу Світову війну, розслідування про Трампа і колонки росіянки Маші Гессен. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Єврокомісія написала Венеційській біснале ще одного листа проти повернення Росії. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Берлін посилює обмеження на символіку РФ і СРСР під час заходів до Дня перемоги. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 трав. Польсько-український конгрес істориків розпочався в Баранові-Сандомирському. – Інф.

В місті Баранові-Сандомирському на південному сході Польщі розпочався триденний польсько-український конгрес істориків, присвячений пам'яті польського публіциста Юліуша Мєрошевського. «Під час конференції дослідники прорефлекують та проаналізують історію польсько-українських відносин, ключові етапи, переломні моменти та сучасні інтерпретації», – йдеться в повідомленні УІНП. Метою конгресу є поглиблене осмислення наявного доробку історіографії, виявлення прогалин у дослідженнях та визначення бажаних напрямів подальших наукових пошуків. Очікується, що значну увагу, під час засідань, історики приділять аналізу розбіжностей в інтерпретаціях – особливо щодо найскладніших і найчутливіших питань в історії обох народів. Конгрес об'єднає понад 100 істориків, які представляють різні академічні осередки та дослідницькі традиції. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1165269.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 трав. Українсько-польський історичний конгрес є практичною відповіддю на російську пропаганду – посол Боднар. – Інф.

Українсько-польський історичний конгрес, який проходитиме 6–8 травня в місті Баранув-Сандомирський (Польща), є відповіддю російській пропаганді на те, що Київ і Варшава нібито не спроможні вести історичний діалог. Про це в коментарі сказав посол України в Польщі Василь Боднар. Він зауважив, що росія намагається використовувати історію для того, щоб не тільки розділяти український і польський народи і впливати на них, а й щоб обґрунтовувати свою агресивну політику, зокрема війну проти України. Посол України зауважив, що проведення конгресу є найкращою відповіддю на будь-які спроби політизації історії, навіть якщо історики обох країн не дійдуть згоди щодо спільного трактування окремих історичних періодів. Український дипломат підкреслив, що конгрес є майданчиком, де понад 100 істориків з обох країн матимуть змогу обговорювати актуальні питання, узгоджувати різні методології, джерельну базу та інші теми, вкрай важливі для того, щоб мати спільне розуміння взаємної історії. Посол висловив вдячність УІНП та Центру Мєрошевського з польського боку за підготовку масштабного заходу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4120175-ukrainskopolskij-istoricnij-kongres-e-practicnou-vidpoviddu-na-rosijsku-propagandu-posol-bodnar.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Штат Секретаріату мовного омбудсмена буде розширено з 2027р – Мінкультури. – Інф.

Заступниця міністра культури України Богдана Лаюк заявляє, що з 2027 року буде розширено штат Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови. Про це вона повідомила на пресконференції, присвяченій діяльності

мовного омбудсмена у 2025 році. Водночас Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська зазначила, що інституція могла би працювати значно продуктивніше, якби були представники по всій країні. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1165057.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Мовний омбудсмен: Попри позитивні зрушення, ми все ще перебуваємо в полоні інерції. – Інф.

Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська заявляє про недостатнє фінансування мовної політики в Україні. «Попри позитивні зрушення, ми все ще перебуваємо в полоні інерції. 2025-й рік продемонстрував, що формальне дотримання букви закону не завжди означає прийняття його духу. Мене хвилює позаурочна двомовність освіти, латентний опір в окремих сегментах сфери обслуговування, прикритий людський чинник в органах місцевого самоврядування», – сказала Олена Івановська на пресконференції 5 травня. Вона наголосила, що державна мовна політика має базуватися на міцному інституційному підґрунті, зокрема, Державна національно-культурна програма розвитку державної мови до 2030 року потребує сталого фінансового наповнення. Олена Івановська також поскаржилася на нестачу фінансування на реалізацію заходів розвитку української мови, зокрема, в минулому році потреба була покрита менше, ніж на третину. А також заявила, що наполягає на перегляді бюджетних призначень. «Невідкладного ухвалення Верховною Радою потребують зміни до базового мовного закону», – зазначила вона. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1165049.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. 2888 звернень за рік: мовна омбудсменка розповіла, на що більше скаржаться українці. – Інф.

Минулого року до Офісу мовного омбудсмена надійшло 2888 скарг, повідомила Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська під час презентації звіту за 2025 рік про дотримання закону про мову. Уповноважена уточнила, що близько 70% скарг концентруються у трьох сегментах – це сфера обслуговування споживачів; вивіски, реклама та інформація для загального ознайомлення; інтернет-простір – сайти, мобільні застосунки та соцмережі суб'єктів господарювання. Олена Івановська також зауважила, що кількість скарг щодо порушень у сфері державних органів влади збільшилася порівняно з минулим роком. Поодинокі порушення фіксують у галузі діловодства, правоохоронних органах і військових формуваннях. За словами Уповноваженої, інтенсивність заходів державного контролю зросла на 32%. Також активізувався розгляд адміністративних справ про мовні порушення – зростання на 63%. Загалом застосовано 706 санкцій, з них 57,2% – це попередження. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4119947-2888-zvernen-za-rik-movna-ombudsmenka-rozpovila-na-so-bilse-skarzatsa-ukrainci.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Мовний омбудсмен: в столичному

театрі «Темний софіт» досі є вистави російською мовою. – Інф.

Уповноважена із захисту державної мови в Україні Олена Івановська на пресконференції заявила, що в столичному театрі «Темний софіт» досі є вистави російською мовою. «Ми активно працюємо в тому напрямку, і сподіваємося, що їх репертуар буде змінений», – наголосила омбудсмен.

Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1165032.html>

Театр

Україна молода. – 2026. – 6 трав. Кохання на межі різних світів. Виставу-фентезі «Озерний вітер» за твором Юрка Покальчука покажуть у кількох містах. – Григоренко В.

У Луцьку відбулася прем'єра постановки «Озерний вітер» за твором Юрка Покальчука. Режисерка вистави, авторка інсценізації – Руслана Порицька. Виставу «Озерний вітер» створив незалежний театр «Гармидер» спільно з мистецькими платформами «Фронтера» та «Алгоритм дій». Постановка є складовою багаторічного проєкту – облаштування креативного простору «Дім Пако» у родинному будинку Покальчуків у Луцьку. Він включатиме міжнародну резиденцію для письменників, перекладачів, музикантів та культурних менеджерів, майстерню й екскурсійний простір. Перші два сценічні покази вистави «Озерний вітер» відбулися у Волинському академічному обласному театрі ляльок. Далі постановка вирушає в тур країною.

Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4010/2006/194075/>

Україна молода. – 2026. – 6 трав. І трохи Малевича. Травневі покази Національного театру опери і балету імені Тараса Шевченка. – Кохан Л.

На останній місяць весни колектив Національної опери України підготував своїм шанувальникам чимало цікавих музичних подій. Шанувальникам прем'єрних показів доведеться дочекатися 30 травня. На цей вечір заплановано другий показ одноактних балетів «4 Легенди – гала». У програмі представлятимуть хореографію легендарних балетмейстерів: Вільяма Форсайта (США), Джона Ноймаєра (США), Ханса ван Манена (Нідерланди), Олексія Ратманського (Україна – США). У травні в Національній опері України також показуватимуть вистави золотого фонду національного репертуару: 9 травня – балет «Лісова пісня», 29 травня – оперу «Запорожець за Дунаєм». Традиційно представлені шедеври класики за участі провідних солістів театру. Зокрема, опера «Флорія Тоска» Джакомо Пуччіні – 15 травня, комічний твір Джоаккіно Россіні «Севільський цирульник» – 17 травня, знаменита трагічна історія пристрасного кохання в «Кармен» Жоржа Бізе – 22 травня. Серед балетних показів: 14 травня – романтичний «Корсар» Адольфа Адана; 21 травня – «Норовлива донька» на музику Луї-Жозефа Фердинана Герольда в хореографії сера Фредеріка Аштона; 28 травня – комічне «Весілля Фігаро» на музику Вольфганга Амадея Моцарта у постановці Віктора Яременка. 27 травня – за участю здобувачів освіти Київського державного фахового

хореографічного коледжу ім. Тетяни Таякіної відбудуться прем'єри вистав «Малевич. Супрематичний рух» та «Жізель» (II акт). Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4010/164/194066/>

Україна молода. – 2026. – 6 трав. Все буде добре. У Варшаві показали двомовну виставу про українок, які через війну змушені були залишити дім. – Олійник В.

Нещодавно у Варшаві відбулася польська прем'єра української документальної вистави «Все буде добре» («Wszystko będzie dobrze»). Цей показ став знаком вдячності польському народові за підтримку України з перших днів повномасштабного вторгнення. Захід став можливим за організаційного сприяння Посольства України в Республіці Польща та особистої підтримки посла України Василя Боднара і його дружини Катерини, у співпраці з Польським театром ім. Арнольда Шифмана і Першого академічного українського театру для дітей та юнацтва в межах проєкту культурної дипломатії. Виставу підготував Перший театр за однойменною п'єсою драматургині Наталі Уварової. Виставу грають українською та польською мовами. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4010/164/194065/>

Музика

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. «Український оркестр свободи» здійснить європейське та американське турне. – Інф.

Ukrainian Freedom Orchestra («Український оркестр свободи») оголосив про п'ятий міжнародний тур «Незламні» 2026, який розпочнеться у Варшаві 16 серпня та завершиться в Нью-Йорку 26 серпня, повідомляє Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти. Оркестр знову збереться під керівництвом засновниці та музичної директорки канадсько-української диригентки Кері-Лінн Вілсон. Також для концерту в David Geffen Hall Лінкольн-центру в Нью-Йорку до нього приєднається найвидатніша сопрано свого покоління Лізе Давідсен. Тур охопить шість країн Європи та США – із повторними виступами в Лінкольн-центрі в Нью-Йорку, соборі Святого Павла в Лондоні, Concertgebouw в Амстердамі, Elbphilharmonie в Гамбурзі, National Concert Hall у Дубліні та Teatr Wielki у Варшаві. У кожному місті також буде представлений новий твір на замовлення оркестру – «Gloria» відомої української композиторки Богдани Фроляк. Програма туру зосереджена на двох монументальних творах симфонічного та хорового репертуару – Сьомої симфонії Бетховена та «Реквієму» Верді. У виконанні візьмуть участь видатні солісти, зокрема сопрано Айлін Перес, мецо-сопрано Наталі Льюїс, тенор Рене Барбера та бас Соломан Ховард. Тур «Незламні» 2026 пройде під патронатом першої леді України Олени Зеленської та за підтримки уряду Ірландії в межах культурної програми головування країни в Раді Європейського Союзу в 2026 році. Організацію туру здійснює Teatr Wielki – Польська національна опера у співпраці з Askonas Holt. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119991-ukrainskij-orkestr-svobodi-zdijsnit-evropejske-ta-amerikanske-turne.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Брюсселі пройшов вечір бандурної музики. – Інф.

У столиці Бельгії відбувся вечір української музики – концерт за участі двох дівочих капел бандуристок зі Львова. Про це повідомило у Фейсбуці посольство України в Бельгії. Ініціаторами заходу стали Об'єднання українок Бельгії, простір La Planque за підтримки УГКЦ у Брюсселі. На одній сцені зустрілися колективи, що представляють різні покоління української бандурної традиції – народна капела «Галичанка» та ансамбль «Струни серця». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4119888-u-brusseli-projsov-vecir-bandurnoi-muziki.html>

Віледж Україна. – 2026. – 5 трав. Отоу, Онука та Юко: фестиваль «Файне місто» оголосив лайнап трьох головних сцен. – Джанов Д.

Фестиваль «Файне місто» 2026 оголосив лайнап трьох головних музичних сцен. Загалом в анонсі представили 51-го артиста. На фестивалі працюватимуть три сцени: Main, Dark та Light. Серед виконавців заявлені Отоу, Онука, Юко, Карна, Паліндром, Zwynтар, Lely 45, «Діти інженерів» та Артем Пивоваров із метал-гуртом. Також на сценах виступлять німецький гурт Nāmatom, литовський колектив Katarsis та проєкт Rome з Люксембургу. Подія відбудеться з 31 липня до 2 серпня на території стадіону «Арена Львів». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/373419-otoy-onuka-ta-yuko-festival-laquo-fayne-misto-raquo-ogolosiv-laynap-troh-golovnih-stsen>

Візуальні мистецтва

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. На Венеційській бієнале представили «Невидимий павільйон» про вбитих українських митців. – Інф.

У межах 61-ї Венеційської бієнале реалізують мистецький проєкт «Invisible Pavilion» («Невидимий павільйон»), присвячений українським діячам культури, загиблим унаслідок війни Росії проти України, повідомила українська журналістка, критикиня та історикиня моди Зоя Звиняцьківська на своїй сторінці у Facebook. «Це альтернативна програма бієнале, яка могла би відбутися, якби митці, що беруть у ній участь, були живі», – зазначила вона, додавши, що проєкт складається з мистецьких подій, які не відбудуться, оскільки їхніх авторів убила Росія. Ініціатором проєкту виступила NAU – Network Associazioni per Ucraina. У різних локаціях Венеції розміщено постери, стилізовані під афіші культурних подій – виставок, кінопоказів, дискусій та презентацій. На кожному постері вказані ім'я митця, формат події та дата, однак усі вони мають позначку «CANCELLED because the author was killed by Russia». Постери з'явилися у Венеції в дні пресвідкриття бієнале та формують розосереджену інсталяцію в міському просторі. Проєкт не має фізичного

павільйону: QR-коди на афішах ведуть до цифрового архіву з історіями митців та їхніми роботами. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165102.html>

Українформ. – 2026. – 5 трав. У Тернополі визначили переможців премії імені Івана Марчука. – Інф.

У тернопільському музеї визначили переможців обласної премії ім. Івана Марчука, повідомляє у Фейсбуці Тернопільський художній музей. Журі розглянуло 22 творчі роботи та визначило найкращих. Перемогу в категорії «Живопис» здобула Анастасія Карпій за роботу «Кобзарева пісня». У номінації «Графіка» відзначили Христину Чорнобай із твором «Іван Марчук. Пльонтаний всесвіт». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4120036-u-ternopoli-viznacili-peremozcv-premii-imeni-ivana-marcuka.html>

Креативні індустрії

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 трав. У Києві до Дня вишиванки презентують колекцію з архівних орнаментів. – Інф.

Український бренд «[не] хустка» у співпраці з ГО «Всесвітній день вишиванки» презентує колекцію «Вишита спадщина», створену на основі архівних вишивок, зокрема зразків, збережених під час репресій, повідомили організатори. До колекції увійшли шовкові хустки, аксесуари з елементами вишивки та бісерні прикраси, створені на основі традиційних українських зразків із сучасним кольоровим прочитанням. Презентація відбудеться 9 травня у просторі «Всі. Свої» в Києві у форматі відкритої лекції-дискусії, присвяченої 20-річчю Всесвітнього дня вишиванки. Спікерки події: Леся Воронюк – письменниця, журналістка, громадська діячка та засновниця ГО «Всесвітній день вишиванки», а також Ірина Сагайдак – власниця та креативна директорка бренду «[не] хустка». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165074.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Культовий фільм «Монті Пайтон і Священний Грааль» вперше вийде з українським дубляжем. – Інф.

У столичному кінотеатрі Кінотеатр «Жовтень» відбувся зірковий показ комедії «Монті Пайтон і Священний Грааль» в українському дубляжі. «Фільм отримав нове звучання завдяки українським комікам, які адаптували гумор до сучасного глядача», – зазначили організатори показу. Стрічка, що торік відзначила 50-річчя, вийшла в український прокат 30 квітня за ініціативи коміка Василя Байдака спільно з дистриб'ютором «Артхаус Трафік». Український дубляж створено за участі представників сучасної комедійної сцени. Адаптація покликана зробити класичний британський гумор ближчим до української аудиторії та актуалізувати стрічку для сучасного глядача. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165064.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Український фільм «Пересікаючи Окс» представлять на Каннському кіноринку. – Інф.

На Marché du Film у Каннах цього року презентують проєкт української документальної стрічки «Пересікаючи Окс». Стрічку відібрали до секції Spotlighted Projects програми Cannes Docs за результатами відкритого конкурсу, організованого Українським інститутом спільно з Каннським кіноринком. Режисеркою фільму є Світлана Ліщинська, продюсеркою – Ольга Гібелінда. Проєкт створюють у копродукції України, Швеції та Бельгії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4120137-ukrainskij-film-peresikauci-oks-predstavlat-na-kannskomu-kinorinku.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Фільм «Мавка. Справжній міф» покажуть у Польщі. – Інф.

У кінотеатрах Польщі з 10 травня стартують покази романтичного фентезі «Мавка. Справжній міф» режисерки Каті Царик. 10 травня показ запланований у Гданську, 11 травня – у Кракові, 12 травня – у Варшаві. Розклад ще доповнюватиметься. Стрічку демонструватимуть українською мовою з польськими субтитрами. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119818-film-mavka-spravznij-mif-pokazut-u-polsi.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Києві покажуть унікальні картини режисера Юрія Ілленка. – Інф.

У Державному агентстві України з питань кіно нагадали, що цього року режисеру та оператору Юрію Ілленку виповнилося б 90 років. З цієї нагоди кінофестиваль Миколайчук OPEN за підтримки родини Ілленків представляє ретроспективу. Так, 27 квітня у Чернівцях відкрилася перша з 1998 року виставка художніх робіт Юрія Ілленка, яка триватиме до 27 червня. А 9 травня, у день народження режисера, полотна, які не представлені у Чернівцях, можна буде побачити в Києві у холі кінотеатрі «Оскар». Вони стануть частиною вечора-триб'юта Юрія Ілленка, у межах якого також покажуть класичне фентезі «Лісова пісня. Мавка» та відбудеться розмова з синами режисера. Вечір-триб'ют до 90-річчя Юрія Ілленка організовує кінофестиваль глядацького кіно Миколайчук OPEN за підтримки Державного агентства України з питань кіно у співпраці з родиною Ілленків, кінотеатром «Оскар» та Національною спілкою кінематографістів. Показ у Києві стане передмовою кіноретроспективи Юрія Ілленка, яка відбудеться на фестивалі Миколайчук OPEN у Чернівцях з 13 до 20 червня. Зокрема, у межах фестивальної програми глядачі побачать стрічки майстра та зможуть відвідати лекції про його творчість. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4120027-u-kievi-pokazut-unikalni-kartini-reziserura-uria-illenka.html>

Література

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. В Україні фіксують стагнацію книжкового

ринку. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. Кількість назв на книжковому ринку зростає, а наклад зменшується – дослідження УІК. – Інф.

У видавничій галузі України спостерігається стагнація попри номінальне зростання доходів. Про це свідчать результати щорічного дослідження книжкового ринку, яке презентував Український інститут книги в Укрінформі. «Головний висновок, який я намагаюся обґрунтувати у презентації, це те, що у видавничій галузі можна говорити про певну стагнацію. Відповідно, постає питання: що з цим робити», – сказав начальник відділу стратегічної роботи й аналітики УІК Юрій Марченко. Дослідження показало, що сукупний дохід видавців у 2025 зріс: 8,9 млрд грн (проти 8,2 млрд роком раніше). Дохід номінально збільшився на 8,5% проти 2024 року. Зростання демонструють переважно великі видавці: 208 видавців (54%) показали зростання. Вони забезпечили 76% усіх доходів; 177 видавців (46%) показують падіння. Це 24% усіх доходів. Водночас, за словами Юрія Марченка, попри зростання загального доходу видавців до майже 9 млрд грн, з урахуванням інфляції реального зростання не відбулося. Загальний наклад виданих у 2025 році книжок становить лише 79% від випуску 2020 року і є менше за наклад 2024 року. Заступниця міністра культури Богдана Лаюк зазначила, що міністерство напрацьовує окремі програми підтримки для українських видавців. Водночас вона наголосила, що важливо, аби сама галузь визначала напрями, які можуть надати їй новий фокус розвитку. З повним дослідженням можна ознайомитися [тут](#) Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119989-v-ukraini-fixsuut-stagnaciu-knizkovogo-rinku.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1165087.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165107.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. У книжковій галузі обговорюють необхідність централізованої закупівлі книг для військових. – Інф.

У книжковій галузі обговорюють необхідність централізованої закупівлі книг для військових, зокрема за бюджет Міністерства оборони. «Сьогодні ми всі і книжкова сфера стоїмо перед викликом того, як має виглядати новий фокус, на чому треба сфокусуватися, щоб асиметрично рости. Ця ідея асиметричного росту присутня у місії Міністерства оборони України і мені вона здається дуже продуктивною. Сьогодні, коли ми говоримо про українську книжку, важливо шукати нові шляхи, тому що старі не працюють», – сказала заступниця міністра культури України Богдана Лаюк на пресконференції щодо показників книжкової галузі в 2025 році. Водночас президент Української видавничої асоціації Артем Біденко заявив, що для ринку хорошим асиметричним кроком може стати використання частини коштів на оборону для закупівлі книжок на потреби військових. Водночас президентка ВГО «Українська бібліотечна асоціація» Оксана Бруй додала, що для військових потрібно видавати книги в спеціальному полегшеному формфакторі. «Велику книжку ти не потягнеш в окопи, коли у тебе там купа всього. Думаю, має бути спеціальна видавнича програма на це», – додала вона. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1165089.html>

Музейна справа

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 5 трав. У МЗС України відкрився виставковий проєкт «Повернення пам'яті Херсона». – Інф.

У МЗС України відбулося відкриття проєкту «Повернення пам'яті Херсона» – виставки, присвяченої творам мистецтва, викрадених з Херсонського обласного художнього музею під час російської окупації. В. о. директора Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка Аліна Доценко розповіла, що восени 2022 року Росія вивезла з музею понад 10 тис. творів. Окупанти назвали це «евакуацією», але насправді це сплановане пограбування. Співробітники Херсонського музею переховували цифрові копії творів від окупантів, ризикуючи власним життям. Саме завдяки їм ці картини, у форматі високоякісних музейних артпринтів, тепер перебувають у стінах МЗС. Заступниця міністра закордонних справ Мар'яна Беца зазначила: «Це не тільки варварська атака проти нашої культури, але це також військовий злочин, який має документуватися, фіксуватися і буде передано всі дані до міжнародних судових інстанцій. Є низка проваджень в Міжнародному кримінальному суді, Міжнародному суді ООН, і ми зараз створюємо спеціальний трибунал щодо злочину агресії. Ми сподіваємося, що також такі злочини Росії будуть частиною доказової бази, яка ляже в основу проваджень проти Росії». Мар'яна Беца нагадала, що Україну було обрано в минулому році до виконавчої ради ЮНЕСКО на 2025–29 роки. І Україна також планує просувати тему викрадених культурних цінностей в рамках ЮНЕСКО. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164993.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 6 трав. На Чернігівщині державі повернули ділянку з пам'яткою археології. – Інф.

Господарський суд Чернігівської області виніс рішення у справі за позовом Ніжинської окружної прокуратури в інтересах Чернігівської ОДА до Ніжинської міської ради про усунення перешкод у користуванні та розпорядженні земельною ділянкою історико-культурного призначення площею 19 га вартістю 2,1 млн грн. На цій території розташована пам'ятка археології місцевого значення – городище «Городок» (Узруй-Комуна) літописного м. Уненежа, 1147 р. Відповідно до законодавства така земля належить до земель історико-культурного призначення, які не можуть відчужуватись з державної власності, наголосили у прокуратурі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4120142-na-cernigivsini-derzavi-povernuli-dilanku-z-pamatkou-arheologii.html>

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. Заповідник «Тустань» на Львівщині можуть внести до списку ЮНЕСКО. – Інф.

Історико-культурний заповідник «Тустань» на Львівщині можуть внести до Міжнародного списку культурних цінностей під посиленням захистом

ЮНЕСКО. Команда заповідника за підтримки Міністерства культури України підготувала номінаційне досье, яке подадуть на міжнародний розгляд. Про це у Фейсбуці повідомила команда «Тустані». Внесення «Тустані» до списку ЮНЕСКО означатиме для заповідника, зокрема, міжнародне визнання його виняткової цінності, додаткові гарантії захисту під час збройного конфлікту, можливість залучення підтримки для збереження пам'ятки тощо. Повідомляється, що наразі досье готують до подання на міжнародний розгляд. Після технічного аналізу в ЮНЕСКО та опрацювання матеріалів питання винесуть на рішення Міжурядового комітету. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119998-zapovidnik-tustan-na-lvivsini-mozut-vnesti-do-spisku-unesko.html>

Авторське право

Україна молода. – 2026. – 6 трав. Оборудка проти Генія, або Затьмарений ювілей. Іван Марчук майже рік вимушений відстоювати в суді авторські права на власні картини. – Мичко С.

У розлогій статті – про оборудку, яка затьмарює поважний ювілей Івана Марчука. Авторка слідкувала як за судовим процесом, що відбувається у Тернопільському міськрайонному суді, так і за численними постами та коментарями щодо справи у Facebook. Вона наводить суть справи та як придумали оборудку щодо передачі майнових авторських прав на зображення картин Івана Марчука. Судових засідань було багато, але по суті справа так і не просунулась. Останнє засідання від 30 квітня знову було перенесене через неявку одного з відповідачів – Ігоря Апостола. Також у статті – про те, в чому полягає небезпека договору, через який Іван Марчук вимушений був звернутися до суду. Свої роз'яснення дає адвокатка художника Наталія Калініченко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4010/188/194062/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. У Чорногорії відбувся п'ятий фестиваль «Українада». – Інф.

В Дженовічах (Чорногорія) пройшла п'ята ювілейна «Українада» – найбільший український фестиваль на Балканах, організований Українською асоціацією «Добра справа». Про це повідомило у Фейсбуці посольство України в Чорногорії. Захід зібрав гостей, серед яких були й представники дипломатичного корпусу. До гостей фестивалю звернувся посол України в Чорногорії Олег Герасименко. Програма «Українади» включала концерти, гастрономічні локації, ярмарок, розваги для дітей, майстер-класи тощо. В рамках фестивалю відбулася презентація книги української письменниці Ії Морели «На вулиці Солоній». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4119915-u-cornogorii-vidbuvsapatij-festival-ukrainiada.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 трав. У США відзначили 12-річчя діяльності

United Help Ukraine. – Інф.

У США відбувся щорічний захід гуманітарної організації United Help Ukraine, який цього року став підсумковим для 12-річного періоду її гуманітарної роботи. Про це організація повідомила у Фейсбуці. Благодійний пікнік об'єднав волонтерів, донорів та представників української діаспори регіону DMV (округ Колумбія, Меріленд та Вірджинія). Метою заходу стало висловлення вдячності партнерам та благодійникам, завдяки підтримці яких організація реалізує програми з надання життєво важливої гуманітарної допомоги Україні. Окрему подяку було висловлено посольству України в США за сприяння українсько-американській спільноті та спільну роботу над зміцненням нашої держави в її боротьбі за свободу та справедливий мир. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4120186-u-ssa-vidznacili-12ricca-dialnosti-united-help-ukraine.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 5 трав. На Філіппінах з'явилася «Українська книжкова полицка». – Інф.

«Українську книжкову полицку» відкрили в Iskolar Reading Center на Філіппінах. Про це у Фейсбуці повідомила посол України Юлія Федів. Ініціатива «Українська книжкова полицка» – це масштабний проєкт, спрямований на поширення української літератури за кордоном. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4119977-na-filippinah-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Український тиждень. – 2026. – 5 трав. Пулітцер-2026: найкращі в журналістиці та мистецтві. – Нестелєєв М.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 5 трав. Оголосили лауреатів Пулітцерівської премії 2026 року: хто отримав нагороди. – Наріжна В.; NV. – 2026. – 5 трав. Оголошено лауреатів Пулітцерівської премії 2026: роман про Першу Світову війну, розслідування про Трампа і колонки росіянки Маші Гессен. – Інф.

4 травня Пулітцерівський комітет оголосив переможців Пулітцерівської премії, найпрестижнішої нагороди у галузі літератури, журналістики, музики і театру в США, засновану визначним видавцем Джозефом Пулітцером. Зазвичай лауреатів поділяють на дві великі категорії з багатьма під категоріями. Це «Журналістика» і «Книги, театр і музика». За прозу нагороду отримав Деніел Краус з книгою «Падіння янгола»; за книгу з історії США – «Ми, народ: Історія Конституції США»; за біографію – Аманда Вейл «Гордість і насолода: сестри Скайлер в епоху революції»; за мемуари або автобіографію – Іюнь Лі «У природі все просто росте»; за поетичний твір – Джуліана Спар «Ars Poeticas»; за видатний музичний твір – Габрієла Лена Франк «Пікафлор: Міф про майбутнє». Докладно про інших переможців:

<https://tyzhden.ua/pulittser-2026-najkrashchi-v-zhurnalistytsi-ta-mystetstvi/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/oholosili-laureativ-pulittserivskoji-premiji-2026-roku-khto-otrimav-nahorodi.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/pulitcerivska-premiya-golovni-laureati-2026-u-zhurnalistici-literaturi-ta-muzici-50605524.html>

Українформ. – 2026. – 5 трав. Єврокомісія написала Венеційській бієнале ще одного листа проти повернення Росії. – Інф.

Виконавча віцепрезидентка з питань технічного суверенітету, безпеки та демократії Генна Вірккунен розповіла що Єврокомісія написала організаторам Венеційської бієнале вже другого листа проти повернення Росії на цей захід. «Я вважаю важливим зосередитися на головному меседжі. Я дуже чітко висловила свою рішучу критику рішення Бієнале дозволити Росії взяти участь у художній виставці», – сказала Вірккунен на брифінгу для преси в Брюсселі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119956-evrokomisia-napisala-venecijskij-bienale-se-odnogo-lista-proti-povernenna-rf.html>

Українформ. – 2026. – 5 трав. Берлін посилює обмеження на символіку РФ і СРСР під час заходів до Дня перемоги. – Інф.

У столиці Німеччини під час пам'ятних заходів 8 і 9 травня, присвячених завершенню Другої світової війни в Європі, діятимуть обмеження на використання російської, радянської та пов'язаної з війною проти України символіки, повідомляють німецькі медіа з посиланням на поліцію. «Мета цих заходів – забезпечити громадський порядок і запобігти можливим провокаціям під час масових зібрань», – зазначили у поліції Берліна. Обмеження діятимуть, зокрема, на територіях біля радянських меморіалів у районах Тіргартен, Трептов-парк і Шенгольцер-Гайде, де традиційно проходять пам'ятні церемонії. Водночас українська символіка під ці обмеження не підпадає. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164968.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm